

SARA PENNYPACKER

PAX

ÚTON HAZAFELÉ

A szeretet mindig
utat tör magának...

12

ILLUSZTRÁLTA: JON KLASSEN

SARA PENNYPACKER

PAX

ÚTON HAZAFELÉ

ILLUSZTRÁLTA: JON KLASSEN

Első kiadás

Könyvmolyképző Kiadó, Szeged, 2023

Pax rohant.

Mindig futva közlekedett – bár majdnem egy év telt el azóta, hogy utoljára ketrecbe zárták, izmaiban máig élt a horganyzott drót emléke.

Ez a reggeli futás azonban más volt. Ezen a reggelen a róka azért vágta, mert még a sűrű fenyők árnyékában el nem olvadó, kérges hóréteg fedte fagyott, kusza avaron, és a pocsolyákat díszítő jégcsipkéken is átütött az illat: közelgett a tavasz. Új élet sarjadt *fel* – fel a kéreg alól, a rügyekből és az odúkból –, és a *felre* adható egyetlen lehetséges válasz az *indulás* volt.

Ekkor azonban hirtelen megtorpant. Nyúl.

Borzas mostanság folyton éhes volt.

Pax a szag irányába fordult, és meg is találta a nyúlüregekkel sűrűn behálózott területet. A nyulak pár órával korábban hagyhatták el a helyszínt. Két kölyök teteme maradt hátra;

egyikük napok óta halott lehetett, másikat előző éjjel hagyhatta el az élet.

Az elmúlt három napban Pax három helyen is halott kicsinyekre bukkant. Az első helyen, egy mezeiegér-lyukban egy egész alom hullott el. Hazacipelte ugyan a legfrissebb tetemet, de a szagot megérezve Borzas undorodva ráncolta az orrát.

A második egy mókuszészék volt. Borzas a döglött mókuskölyköket sem volt hajlandó elfogyasztani, így Pax már nem vesződött a nyúlkölykökkel. Ehelyett, mivel hirtelen fáradtság tört rá, az Elhagyatott Farm felé vette az irányt, amelyet ő, Borzas és Cingár foglaltak el, miután elköltöztek arról a helyről, ahol Cingár elveszítette a lábát.

Borzas ugyan nem volt látótávolságon belül, de a közelben volt. Pax baktatva követte a nőstény nyomát egy régi fészék felé. Egy alagútszerű lyukat vájtak az épület lépcsői alá, frissen szétkapart sár hevert mindenütt. Pax követte a nőstény szagát a lyukba.

Borzas az új odú végében hevert összegömbölyödve, csillogó bundájába csomókban por keveredett. Egyik álmos szemével társára pillantott, majd visszatette fejét a mancsára.

Pax összezavarodott. A reggeli levegő már melegedni kezdett, és vihar veszélye sem fenyegetett. Az még inkább zavarba ejtette, hogy az odúban olyan szag terjengett, amellyel korábban még sosem találkozott, mégis olyan jól ismerte, mint a sajátját. Borzas szaga volt az, de valahogy mégsem teljesen.

Orrával megbökte a nőstény nyakát, hogy ő is kövesse a szagot. Új?

Igen, új. A miénk.

Pax még mindig nem értette.

Borzas átfordult a hátára, és felvillantotta kerek pocakját. *Kicsinyek. Hamarosan.* Majd visszatekeredett a tiszta homokba.

Pax figyelte a nőstény lélegzetvételeit, amíg Borzas el nem aludt.

Aztán kihátrált az odúból, és kieresztett egyetlen vonyítást.

Aztán szaladni kezdett. Ezúttal azonban azért rohant, mert féltő volt, hogy ha nem teszi, szétpukkan.

Peter a megvetemedett padlódeszka fölé görnyedt, és követte a barázda vonalát, ami egészen a deszka aljáig gyűrűzött. Vola szerint a deszkák elég simák voltak már ahhoz, hogy elkezdje lecsiszolni őket, de Peter azt akarta, hogy minden tökéletes legyen, amikor a nő megpillantja az elkészült padlót, az „elég sima” számára nem volt elég.

Úgy illesztette rá a gyalut, hogy a gyaluvas épp csak annyi erőt fejtessen ki, hogy papírvékony csíkokat hántsion le a deszkáról. Egy szélesebb vágással is elvégezhette volna a munkát, de ő a jobb eredmény érdekében inkább rétegről rétegre haladt.

Peter szeretett gyalulni – talán ez volt a legjobb jártasság, amit a kunyhó építése során sajátított el. A gyaluhoz igazi izommunkára volt szükség, nem úgy, mint egy csavarhúzó használatához. A gyaluhoz az egész testet használni kell. Férfi kezébe való eszköz, nem fiúéba.

A deszka végéhez igazgatta, jobb kezét a fogantyú köré fon-
ta, és egész testével ránehezedett, majd baljával irányítva elő-
re mozgatta a gyalut. A százéves, megsárgult fenyő, amelyet a
szomszéd istállójából zsákmányolt, egyenletes csigaformában
fejtődött le, illata olyan erőteljes volt, akár a frissen vágott faé.
Peter szerette, hogy a fa mindig készen áll az újrakezdésre, és
hogya...

A gyalu hirtelen elakadt egy csomóban. A gyalut toló keze
lepattant a fogantyúról, és a tenyeréről lenyúzta a bőrt.

A fiú szitkozódva hátratántorodott. Mikor tanulja meg vég-
re a leckét? Ilyenek ezek a csomók: sunyin megbújnak a felszín
alatt. Miközben kibuggyant a vére, és végigcsorgott a csukló-
ján, egy kifejezés jutott eszébe: *vér és verejték*. Többvödörnyi
verejtéket csöpögtetett már végig a kunyhón. Egy kis véráldo-
zat is helyénvaló lehet. A vágást a deszkához nyomta, és figyel-
te, amint vörös láng szivárog belőle. A terjedő folt épp úgy fes-
tett, mint egy róka farkok.

Peter hátrarántotta a kezét, megdöbbsent, mennyire erősen
éledt fel benne az emlék. Előző évben, amikor visszafelé tartott
a helyre, ahol arra kényszerítették, hogy hagyja hátra a rókáját,
Paxot, megkarcolta a lábszárát, hogy – mintegy vérszerződés-
ként – róka farkat maszatoljon a lábára: *Visszajövök érted*, erre
esküdött fel.

A sebét a mellkasa közepéhez nyomta. Az emlékek olyan
alattomosak. Folyton a felszín alatt rejtőznek, készen arra,
hogy útonálló haramiaként szíven szúrják az óvatlan embert
egy tőrrel.

Peter tudta, mit kell tennie, hogy ellensúlyozza ezt az érzést. A módszerre egyfajta vezeklésként gondolt. Minden egyes alkalommal, amikor Pax az eszébe jutott, ugyanazt a gyakorlatot kellett végigcsinálnia. Jobb, ha minél előbb túlesik rajta.

Peter behunyta a szemét. Felidézte a délutánt, amikor egy halott nőstény rókát talált az út szélén. Részletesen végigkövette a lépéseit: kézbe vette a merev, sáros testet; a temetésre alkalmas hely megtalálásáig a kezében cipelte; felfedezett egy homokos helyet egy kőfal mentén, ahol aztán a bakancsával kaparta ki a nem túl mély sírt.

Habár ennél a résznél a mellkasa összeszorult, mint ahogyan mindig is, rávette magát, hogy felidézze azt is, amint rá talál a rókalyuk bejáratára. Minden levegővétel fájdalmat okozott, de előhívta a képet a három halott kölyökről és az egyetlen, reszkető túlélőről.

Benyúlt a lukba, és kiemelte az életben maradt kölyköt: egy apró hím rókát. Mellkasa meghittségébe vonta az állatot, ahol a kölyök végül egy olyan üreget töltött ki, amelyről Peter azt sem tudta, hogy magában hordozta. De most, a vezeklés részeként, beillesztett ide egy másik jelenetet is az emlékebe: felidézte azt is, hogy az apja szerint mit *kellett volna* tennie.

– A családjával együtt el kellett volna pusztulnia. A helyes cselekedet az lett volna, ha ezt fájdalommentesen elintézed.

A kölyökkel a kezében Peter felbőszült.

– Túl késő – kiáltotta. – Megtartom!

Az apja ingerült volt. De az arc kifejezésében – talán most először – Peter a büszkeség jeleit vélte felfedezni.

Most már belátta, hogy az apjának igaza volt. Meg kellett volna szabadítania Paxot a szenvedéstől, és megkímélni attól a fájdalomtól, amit öt évvel később Peter mind a kettejüknek okozott.

Befejezte a vezeklést. Nem nyúlt be a rókalukba. Ehelyett elképzelte, hogy a fal tetejéről küszködve leemeli a nehéz záróköveket, és a rókaluk bejáratára veti őket. Aztán azonnal elsétál, anélkül, hogy akár csak egyszer is visszanézzon.

Tedd meg! Sétálj el! Ne nézz vissza!

Mennyi fájdalmat megspórolhatott volna így.

Peter még kétszer lejátszotta magában a jelenetet. Azt olvasta, hogy három alkalom szükséges ahhoz, hogy az ember újra-programozza az agyát.

A vezeklés működött. Egyre ritkábban gondolt Paxra. Ha nem látná folyton Vola mosómedvéjét, akár napokra meg is tudna feledkezni arról, hogy valaha volt egy kisállata.

Felkelt, és elpakolta a gyalut. A kezén lévő vágás sem vérzett már, de egy ideig inkább nem használja majd az eszközt. Nem szabad utat nyitni az emlékeknek.

Leemelte a sarokban álló teknőt fedő vászondarabot. A teknőben száraz mohát, a kandallóból származó hamut és agyagiszapot tárolt. Belekevert egy kis vizet, hogy a teknő tartalma többé-kevésbé massa állagúvá álljon össze. Aztán egy adagot egy vödörbe lapátolt, és elkezdte vele betömöködni az északi falon a rönkfák közti réseket.

Munka közben a kunyhót csodálta. Szeptemberben döntött úgy, hogy megépíti, amikor hazatért az első iskolai nap után,

szétterítette a könyveit Vola konyhaasztalán, és szembesült a helyzet lehetetlenségével. Vola kunyhója tökéletes volt az aszszonynak, de túl kicsi volt kettejüknek. Megegyeztek abban, hogy a fiúnak szüksége van saját térre, ahová visszavonulhat, így Vola segített neki megtervezni a helyet, ahol nyugodtan aludhat és tanulhat. Egy mindössze háromszor három méteres tér – épp elég egy ágy, egy komód, egy asztal és egy szék számára. Az egyszerűsége tetszett Peternek igazán.

Ő maga vágta ki a rönköket, fűrészelte őket méretre és metszette be őket. Ő vágta fel az összes szarufát és gerendát, fedte be zsindellyel a tetőt, majd végül ő is kátrányozta be. Előző héten talált három ablakot és egy ajtót egy roncstelepen, és megvásárolta őket a nagyapjától kapott pénzből, amit a férfi minden hónapban küldött neki. Úgy tervezte, hogy másnap, iskola után áll neki az ablak- és ajtókereteknek.

A szomszédok segítettek a farönköket a helyükre tenni, de különben minden munkát egyedül végzett el. Vola ugyan irányította őt, természetesen, de a feladatok során a kisujját sem mozdította. Ez volt a megegyezés – a fiú egyes-egyedül akart felépíteni valamit –, a nő pedig ezt tiszteletben tartotta. Peter ezt nagyon szerette Volában.

És épp ekkor, mintha hívta volna, Peter meg is pillantotta az ösvényen ballagó Volát. A nőről lerítt, hogy kényelmetlenül érzi magát, szoknyáját húzkodta, mintha még mindig nem szokott volna hozzá a könyvtári öltözetéhez.

Fellépett a betontömbre, amit a fiú épített neki az ajtaja elé – egészen könnyen mozgott a lábprotézisével, de a magas

lépcsőfokokkal azért meggyűlt a baja –, és kopogtatott az egyik farönkön. Peter azt is nagyon kedvelte Volában, hogy az aszszony a fiú privát terét is tiszteletben tartotta.

Leterített egy ponyvát a félkész padlóra, és intett a nőnek, hogy lépjen be.

– Hogy telt a nap?

Vola elmosolyodott.

– Az a kis Williams lány az örületbe fog kergetni. De van érzéke a marionettbábukhoz. Bea üdvözl. Megrendelte azt az új könyvet a fákról, amit kértél. Nem gondoltam volna, hogy létezik még olyan könyv a fákról, amit nem olvastál. Ja, és majdnem elfelejtettem. Valaki kitett egy hirdetést a faliújságra. Kis-kutyákról. Labrador és spániel keverékek. Azon gondolkoztam, hogy...

Peter hirtelen nem kapott levegőt. Elfordult.

– Nem. – Már megint Pax járt a fejében. Felkapta a kőműveskanalat. – Vissza kell mennem dolgozni.

– Csak az járt a fejemben, hogy talán jól jönne a társaság, ha elkezdedz idekinn...

– Nem! – A hangjába vegyülő él őt magát is meglepte.

Vola meghátrált.

– Rendben. Még túl korai. Megértem.

Peter kételkedett abban, hogy Vola tényleg megérti, hiszem még ő maga sem értette. Csak azt tudta, hogy a gondolattól, hogy ismét kisállatot tartson, nem kapott levegőt.

Vola küldött felé egy engesztelő mosolyt.

Peter bólintott, és egy nagy adag kulimászt kent fel a falra.

Arra vágyott, hogy a nő távozzon végre. Azonnal neki kellett állnia a vezeklésnek, különben félt, hogy az emlék gyökeret ereszt. Elsimította a masszát a rönkön.

Vola mosolya elhalványult.

– Mondtam tegnap is, hogy ne tömítsd el annyira.

Peter az arcába harapott, és közben egy újabb vastag sávot kent meg fugával.

– Kinn tartja a hideget.

– A levegőt és a fényt fogod így kinn tartani.

A fiú mélyen a résbe tömködté a fugát.

– Az emberek meghalnak levegő és fény nélkül, fhijam – mondta Vola halk hangon.

– Tudom – felelte a fiú anélkül, hogy felnézett volna. – De az emberek a hidegtől is meghalnak.

Pax fel-alá járkált.

Az elmúlt héten meleg volt, de aznap este az éjszakai levegő fagytól csillogott. A telihold elbűvölte ugyan Paxot, de Borzas vonzása erősebbnek bizonyult.

A nőstény alkonyatkor vonult be a fészker alatti odúba, pocakja csak úgy himbálózott. Pax hallotta, hogy körbe-körbe járkál, próbál elhelyezkedni, a földet kaparja, majd ismét körözni kezd. Pax egyszer bedugta az orrát, amikor meghallotta Borzas erőlködő lihegését, de a nőstény ráfordult. *Ne gyere be! De maradj a közelben!*

Azóta őrizte a viskó körüli területet, és az előtte szélesen elterülő, kör alakú mezőt, ami csak úgy zöldellt az új hajtásoktól. Órákon át nem akadt egyetlen betolakodó sem, de ekkor ismerős léptek közeledő hangja ütötte meg a fülét.

Borzas testvére furcsa, hömpölygő mozgással közlekedett három lábon, amióta előző tavasszal elvesztette egyik hátsó

lábát. De jó vadász lett belőle – úgy tűnt, a szeme és a füle még élesebb lett, mintegy kompenzálásképp a gyorsaság elvesztéséért –, és most épp egy kövér fűrjvel a szájában bukkant elő a bokrok közül, amit aztán az odú bejáratánál a földre dobott.

Cingár fülét hegyezve figyelt az odabentről kiszűrődő susogó hangokra.

Mielőtt Pax figyelmeztethette volna, a róka már benn is volt. Pax sziszegő hangot hallott, pár másodperccel később pedig Cingár bukdácsolva és nyüszítve hátrált kifelé az odúból. Odébb sompolygott, hogy tisztos távolságban, egy tölgyfa alatt huppanjon le a földre.

Pax követte a példáját, és lefeküdt Cingár mellé. Cingár behúzta a farkát az orrához, és a szemét is behunyta, de Pax éber maradt, tekintetét le sem vette az odúról. Esze ágában sem volt megpróbálni belépni, amíg Borzas nem hívja – volt már rá példa, hogy közeli ismeretségbe került a nőstény éles fogaival –, de aznap éjjel úgy érezte, meg kell védenie őt.

Ahogy a hajnal érkezéssel világosulni kezdett az ég, vér szaga sodródott felé.

Pax szinte repült az odú felé.

Nyirkos meleg keveredett a hideg levegőbe. A vér, aminek a szagát repítette, nem sebesülésről, és nem is halálról árulkodott. Ez az élet vére volt, pulzáló, új. És Pax jelenlétét követelte.

A róka berohant az odúba, szinte suhant.

Borzas három tekergő kis testet nyalogatott. A kölykök sötétek és nyálkásak voltak. Ahogy a szeme hozzászokott a jelenethez, Pax apró lábakat vett észre a halom közepén. Apró,

rózsaszínű mancsok kunkorodtak, apró, rózsaszínű orrocskák izegtek-mozogtak, és apró, rózsaszínű fülek villantak elő, tele étellel.

Borzas doromboló hangot hallatott. *A mieink. Biztonságban.*

Pax leheveredett a földre, a családja mellé. A három apró szív verdesése egészen az ő szívéig hatolt. *Biztonságban. A mieink.*

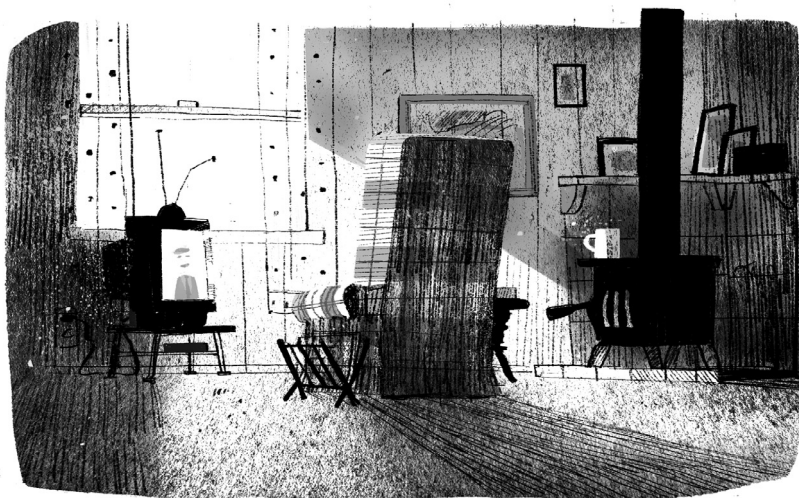
— **E**ldöntöttem.
Peter nagyapja bosszús morgolódással szakította el a pillantását a televízióképernyőről.

– Mit döntöttél el?

– Hogy mi legyen a hamvakkal. Elviszem őket magammal.
Uram.

Az idős ember szeme a kandallópárkányon heverő kartondobozra villant.

A doboz négy bekeretezett fotó mellett állt, amelyek azóta ott sorakoztak, amióta Peter csak az eszét tudta. Az elsón a nagyapja állt tizennyolc évesen, büszkén feszített katonai egyenruhájában Peter dédnagyszülei mellett, akikkel a fiú sosem találkozott. A következő a nagyapja és a nagyanyja esküvőjén készült, akire Peter alig emlékezett. A harmadik képen a sugárzóan boldog pár egy kisbaba fölött ácsorgott, aki később

Peter édesapja lett. Az utolsó fotón pedig maga Peter szerepelt – az öltönybe öltöztetett, nagy fülű kislány az anyja, az apja és a nagyapja oldalán állt. A négy fotó mindig is arra ösztökélte az embert, hogy elhiggye az általuk ábrázolt, hihetetlennek tűnő történeteket – hogy a nagyapja életében volt hely a családnak is.

A nagyapja szeme összeszűkül, és Peter biztos volt benne, hogy épp azt mérlegeli, igényt tart-e a hamvakra. Kinek járnak egy férfi maradványai? A férfi apjának vagy a fiának? Peter kihúzta magát, hogy magasabbnak tűnjön.

Az idős férfi elfordította viharvert fotelét, és keresztbe tette egymáson bakancsos bokáit. Lejjebb halkította a tévét, így a játékműsor vezetője vadul, ám némán gesztikulált tovább.

– És mégis mire készülsz, mit csinálsz vele?

– Az anyám mellé tartozik. A sírjára. – Peter a nagyapja szemébe nézett, pedig ezt általában igyekezett elkerülni, mivel

akármikor meglátta a férfi tekintetében saját tükörképét, ő húzta a rövidebbet.

De most állta a nagyapja tekintetét. Tartozott ezzel az anyjának. Az utóbbi időben furcsa büntudata támadt, mintha az anyja szeretne tőle valamit, ő pedig cserben hagyná az aszszonyt. Juttassa el mellé az apja hamvait, biztosan ezt akarta.

Az idős férfi szája némán járt, mintha egy érvelést próbálna el. Majd lenézett a fotel karfájára, és hüvelykujjának körmével egy kis száraz ételmaradékot kezdett kapargatni rajta. Ekkor Peter már tudta, hogy győzött.

– Hát legyen – mondta a nagyapja. – Mikor mész?

– Amint vége az iskolának, gondolom. Idén hamarabb befejeződik a tanév, hogy a diákok csatlakozhassanak az Ifjúsági Vízi...

– Tudom. A Vízi Harcosokhoz. Nevetséges... Egy csapat flangáló pancser, akik úgy csinálnak, mintha igazi hadsereg lennének.

Peter ezzel nem értett egyet. Szerinte inkább Volának volt igaza, aki szerint épp ez volt a helyes viselkedés: új célt adni a hadsereg kiképzésének, felszerelésének és állományának – a háború okozta károk megjavítását. És az Ifjúsági Vízi Harcosok gondolata is jó ötletnek tűnt: gyerekeket toborozni a víz megtisztítására. De Peter az ajkába harapott. Nagyon meg akarta szerezni a hamvakat.

A nagyapja nyöszörögve tápázkodott fel, majd a kandallópárkányhoz vonult. De ahelyett, hogy kézbe vette volna a kartondobozt, egy barna borítékot húzott elő alóla.

– Nemrég jött. Nem siették el.

Peter a szoba tulsó feléből is felismerte a hadsereg pecsétjét.

– Ó. Hát megállapították... – Elhallgatott, és nagyot nyelt. – A körülményeket...

– Igen. Akarod tudni?

Peter már épp bólíntani akart, de az idős ember arckifejezése láttán lefagyott. Az apja nem hősi halált halt a harcok során, ennyi bizonyos. Amit eddig is tudtak, különben miért kellett volna hat hónapon át nyomozni a rejtély után? Egy ellenséges aknavető csapása végzett vele, úgy százötven kilométernyire a bázisától, ennyit árultak el nekik. Attól, hogy nem kaptak végleges választ, valahogy kevésbé tűnt valóságosnak ez az egész, és Petert ez nem is zavarta.

– Nem. Nem akarom tudni.

– De talán akarod. Igen, talán jobb lesz, ha elolvasod. Mert az apád a hülyesége miatt halt meg. – A nagyapja átvágott a szobán, és fenyegetően a fiú arcába tolta a borítékot. – Olvasd csak el, mi áll benne, tanulságos lesz.

Peter eltaszította a borítékot.

– A háborúban halt meg. Ennyi bőven elég. – Már mindenkinek ezt mondta az iskolában. Már kezdett hozzászokni. Folyton haltak meg emberek a háborúban. A többi részlet szükségtelen.

– Nekem nyolc, akkor ne olvasd el. De hallgass ide! Ne nagyon barátkozz össze senkivel.

– Igenis, uram. Ne aggódjon. Nem fogok.

– Ne lágyulj el! Értetted?

TETSZIK? MI IS NAGYON SZERETJÜK.

Szívből ajánljuk,
ha öröme és felszabadult percekre vágysz!

**Már rendelhető!
ÉLVEZD MIHAMARABB!**

**MOST
KEDVEZMÉNNYEL**

lehet a tiéd!

[Megnézem.](#)

NE HAGYD KI!

Rendeld meg most a kiadónál!

Még több jó könyv

megjelenését támogatom veled.

[Imádom a jó könyveket. Kérem máris!](#)

– Igen, uram. Értettem. – Peter a kandallópárkányhoz ballagott, és kézbe vette a dobozt. Nehezebb volt, mint amilyenek első pillantásra tűnt, de még így is túlságosan könnyű volt ahhoz képest, hogy egy nagydarab ember maradványai voltak benne. A hóna alá tette, és megfeszítette fölötte a bicepszét. Kilépett az ajtón.

– Indulnom kell vissza Volához. Sötétedik.

– Várj!

Peter megtorpant, keze a kilincsen pihent. Talán a nagyapja felajánlja, hogy vele megy, és segít szétszórni a hamvakat. Az jó lenne. Amióta úgy döntött, hogy Volával fog élni, a nagyapja akármikor Peterre nézett, úgy festett, mintha le akarná köpni. Talán egy ilyen közös úton kibékülhetnének, jobban is megismerhetnék egymást. Ha el szeretné kísérni, Peter megengedné neki.

De nem ez történt. A nagyapja mögé lépett, és becsúsztatott valamit Peter hátizsákjába.

– Vidd el ezt is!

Anélkül, hogy hátranézett volna, Peter tudta, hogy a boríték az. Majd később eldobja. Lenyomta a kilincset, de a nagyapja még nem végzett.

– Az emberek ravaszok. Folyton résen kell lenni.

– Igen, uram – felelte Peter, miközben kinyitotta az ajtót, és megcsapta a hideg, csípős levegő. – Folyton résen vagyok.